

**PHẦN I- ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:

**ĐĂNG SON\***  
**(Lên núi)**

**Phiên âm**

Huê trượng đăng sơn quan trận địa,  
Vạn trùng sơn ủng vạn trùng vân.  
Nghĩa binh tráng khí thôn Ngưu Đẩu,  
Thê diệt sài lang xâm lược quân.

**Dịch nghĩa**

Chống gậy lên núi xem trận địa,  
Muôn trùng núi nâng đỡ muôn trùng mây,  
Khí mạnh của nghĩa quân ta muốn nuốt cả sao Ngưu, sao Đẩu,  
Thê diệt hết quân xâm lược sài lang.

**Dịch thơ\*\***

Chống gậy lên non xem trận địa.  
Vạn trùng núi đỡ vạn trùng mây.  
Quân ta khí mạnh nuốt Ngưu Đẩu.  
Thê diệt xâm lăng lũ sài lang.

(Hồ Chí Minh, thivien.net/Hồ-Chí-Minh/Đăng-sơn)

**Chú thích:**

\* Năm 1950, khi mở màn chiến dịch Biên giới, Bác Hồ lên đài quan sát trên đỉnh núi phía Lăng Đồn ở Đông Khê theo dõi pháo binh ta bắn vào cứ điểm quân Pháp. Buổi sáng lịch sử ấy được Chủ tịch Hồ Chí Minh diễn tả trong thi phẩm nổi tiếng có tựa đề “Đăng sơn”.

\*\* Bản dịch thơ của nhà thơ Xuân Diệu

**Câu 1.** Bài thơ “Đăng sơn” được viết theo thể thơ gì?

**Câu 2.** Hãy chỉ ra hai đặc điểm giúp em nhận biết thể thơ của bài “Đăng sơn”.

**Câu 3.** Sức mạnh quân ta được miêu tả rõ nhất qua hình ảnh nào?

**Câu 4.** Chỉ ra và phân tích tác dụng của một biện pháp tu từ được dùng trong bài thơ.

**Câu 5.** Bài thơ thể hiện tư tưởng, tình cảm gì của tác giả- Chủ tịch Hồ Chí Minh?

**Phần II: Viết**

**Câu 1.** Viết đoạn văn phối hợp (khoảng 200 chữ), trình bày cảm nhận của em về bài thơ **ĐĂNG SON (Lên núi)** của Hồ Chí Minh

**Câu 2.**

Liệt sĩ bác sĩ Đặng Thùy Trâm có câu nói nổi tiếng “*Đời phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố*”. Anh/ chị hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của mình về câu nói trên.

### Hướng dẫn chấm

#### ĐÁP ÁN HƯỚNG DẪN

| Phần     | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Điểm       |
|----------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>4,0</b> |
|          | <b>1</b> | Bài thơ “ <i>Đăng sơn</i> ” được viết theo thể thơ gì?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,5        |
|          |          | Bài thơ “ <i>Đăng sơn</i> ” được viết theo thể: thất ngôn tứ tuyệt Đường luật.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |
|          | <b>2</b> | Hãy chỉ ra hai đặc điểm giúp em nhận biết thể thơ của bài “ <i>Đăng sơn</i> ”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          |          | HS chỉ ra hai trong số các đặc điểm sau của thể thơ thất ngôn tứ tuyệt Đường luật.<br>- Số câu, số chữ: bài thơ gồm bốn câu, mỗi câu gồm bảy chữ.<br>- Vần: vần chân ở các câu 1,2,4 là: <i>thu - ngư - hầu</i><br>- Nhịp: thường ngắt nhịp 4/3.<br>- Hai thanh: các tiếng ở vị trí 2, 4, 6 trong câu đối theo đúng quy tắc: T- B- T; B- T- B;...<br>- ...                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |
|          | <b>3</b> | Sức mạnh quân ta được miêu tả rõ nhất qua hình ảnh nào?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|          |          | Sức mạnh quân ta được miêu tả rõ nhất qua hình ảnh:<br><i>Nghĩa binh tráng khí thôn Ngư Đẩu,</i><br>( <i>Khí mạnh của nghĩa quân ta muốn nuốt cả sao Ngư, sao Đẩu</i> )                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|          | <b>4</b> | Chỉ ra và phân tích tác dụng của một biện pháp tu từ được dùng trong bài thơ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1,5        |
|          |          | HS chỉ ra và phân tích tác dụng của một trong số các biện pháp có trong bài thơ. Gợi ý như sau:<br>- Điệp ngữ: <i>Vạn trùng</i> trong câu <i>Vạn trùng sơn ủng vạn trùng vân</i> .<br>Tác dụng:<br>+ Tạo nhịp điệu nhịp nhàng, hài hoà, cân đối cho câu thơ;<br>+ Nhấn mạnh vẻ đẹp của thiên nhiên cảnh vật nơi biên giới: núi non trùng điệp, mây giăng lớp lớp, núi mây như quện với nhau gợi liên tưởng cảnh sắc hùng vĩ, có sự gắn kết, bảo bọc, nâng đỡ lẫn nhau.<br>+ Thể hiện tâm hồn tinh tế và tình yêu thiên nhiên tha thiết của vị lãnh tụ vĩ đại.<br>- Nói quá: <i>Nghĩa binh tráng khí thôn Ngư Đẩu</i> .<br>Tác dụng:<br>+ Tạo ấn tượng mạnh, làm cho cách diễn đạt thêm giàu hình ảnh, lôi cuốn và hấp dẫn. |            |

|  |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
|--|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  |   | + Nhân mạnh, làm nổi bật khí thế, sức mạnh ngút trời của quân dân ta trước giờ chiến dịch. Sức mạnh của đội quân cụ Hồ khí thế như có thể át cả sao Ngưu, sao Đẩu, vượt lên sánh ngang với thiên nhiên, vũ trụ.<br>+ Thể hiện niềm tự hào, niềm tin tưởng, lạc quan của vị tổng chỉ huy vào đội quân của mình.<br>- ...                                                                                                                   |     |
|  | 5 | Bài thơ thể hiện tư tưởng, tình cảm gì của tác giả- Chủ tịch Hồ Chí Minh?<br>Bài thơ thể hiện tư tưởng, tình cảm của tác giả:<br>- Tình yêu thiên nhiên tha thiết.<br>- Niềm tự hào, tin tưởng vào sức mạnh chiến đấu và ý chí quật cường của quân dân Việt Nam khi bước vào chiến dịch.<br>- Thể hiện niềm lạc quan cách mạng, niềm tin vào tương lai tất thắng của đội quân chính nghĩa sẽ đánh bại lũ giặc ngoại xâm như bầy lang sói. | 1,0 |

## Phần II: Viết.

### Câu 1. Viết đoạn văn

#### Hình thức (0,5đ)

- Dung lượng (khoảng 2/3 trang giấy thi)
- Trình bày sạch đẹp

#### \*Nội dung (1,5 đ)

#### 1. Mở đoạn:

Khái quát vài nét tiêu biểu về cuộc đời và tài năng của chủ tịch Hồ Chí Minh

Khái quát về bài thơ

#### 2. Thân đoạn:

Câu thơ thứ nhất: *Huề trượng dăng sơn quan trận địa*

+Câu thứ nhất mở ra tầm bao quát, hàm chứa cả nghĩa đen, nghĩa bóng nhưng thiên về nghĩa bóng (ý tại ngôn ngoại). “Huề trượng” có ý nghĩa tượng trưng, gợi hình ảnh cây gậy chỉ huy của các tướng soái trong lịch sử.

+“Quan trận địa” “Quan” là quan sát, xem xét, lắng nghe, suy nghĩ... quy tụ vận động cả ngoại quan và nội quan, tức thị giác, thính giác, trí tuệ, nhận thức, tâm trí. “Trận địa” vừa hiểu là một trận địa cụ thể, một chiến dịch, đồng thời gợi đến một nghĩa bao trùm là thế trận, phương trận của cuộc kháng chiến toàn dân, toàn diện chống thực dân Pháp.

- Câu thơ thứ hai: Vạn trùng sơn ủng vạn trùng mây

-Nghệ thuật lập ý, dùng từ tài tình của Bác. Điệp từ “Vạn trùng sơn”, “vạn trùng mây” tạo thành hai vế đối ngẫu nhờ từ “ủng” liên kết. Câu thơ chỉ núi non trùng điệp, mây giăng lớp lớp của cảnh quan miền biên giới. Đặt trong bối cảnh sáng tác gợi sự liên tưởng đến đội ngũ, lực lượng, thế lực của dân tộc ta (vạn trùng sơn) và vị thế, triển vọng của cuộc kháng chiến (vạn trùng vân). Từ “ủng” liên kết hai vế mang nhiều ý nghĩa: Ôm, ôm ấp, hạp lại, ủng hộ...

như chỉ sự liên quan, tác động biện chứng giữa vế 1 và vế 2, tức giữa lực lượng kháng chiến và kết quả, triển vọng của cuộc kháng chiến. Quan hệ qua lại, cái này là tiền đề là kết quả của cái kia và ngược lại.

- Câu 3,4 hàm nghĩa cụ thể hơn, chỉ cái riêng, nói đến bản chất Quân đội ta. Đó là đạo quân vì đại nghĩa (nghĩa binh) lấy “đạo nghĩa thắng hung tàn”, vì lợi ích của dân tộc và nhân loại tiến bộ. Quân đội ấy chiến đấu vì đại nghĩa nên có chí khí, khí thế mạnh mẽ, hùng tráng (tráng khí) nuốt (thôn) được cả Sao Ngưu, Sao Đẩu.

**3. Kết đoạn:** “Đăng sơn” ra đời cách đây trên 70 năm, song tầm vóc, bản lĩnh, nhân cách Hồ Chí Minh cùng với chiến thắng Biên giới oai hùng vẫn chói ngời cùng lịch sử.

## Câu 2( 4 điểm)

### 1. Mở bài:

- **Dẫn dắt và nêu vấn đề cần bàn luận:** Trong cuộc sống, con người cần nhiều hơn một bài học để có thể trưởng thành. Một trong số những bài học đó là mỗi con người cần phải mạnh mẽ, bản lĩnh, ý chí để vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.

- **Trích dẫn câu nói:** Vì vậy, bác sĩ, liệt sĩ Đặng Thùy Trâm, tác giả của cuốn “*Nhật kí Đặng Thùy Trâm*” nổi tiếng, từng khẳng định: “*Đời phải trải qua **giông tố** nhưng **không được cúi đầu trước giông tố***”

### 2. Thân bài:

#### \* **Giải thích:**

- “*Giông tố*” là hình ảnh ẩn dụ cho những khó khăn, thử thách dữ dội có thể xảy ra trong cuộc sống của con người

- “*Cúi đầu*” là hành động chấp nhận thất bại.

- “*Không cúi đầu trước giông tố*” là không dậm chân tại chỗ trước bão táp phong ba, phải có niềm tin, lạc quan trong cuộc sống, đừng thấy khó khăn mà nản chí, phải cố gắng vươn lên dù cho đầy rẫy những hiểm nguy phía trước.

=> Câu nói của Đặng Thùy Trâm đã khẳng định: cuộc đời đầy nhiều khó khăn, nghịch cảnh có thể khiến chúng ta chùn bước nhưng không vì vậy mà chúng ta đầu hàng, chấp nhận thất bại trước chúng. Đặng Thùy Trâm muốn nhắc nhở mình và mọi người phải sống có ý chí, bản lĩnh, nghị lực, không chùn bước trước khó khăn thử thách. Hiểu đơn giản nghị lực, ý chí, bản lĩnh sẽ giúp con người không bao giờ chịu khuất phục hay giục ngã trước khó khăn, thử thách.

**\*Biểu hiện của người sống có ý chí, bản lĩnh, nghị lực, không chùn bước trước khó khăn thử thách:**

- + Kiên cường, mạnh mẽ, dũng cảm đối diện với nghịch cảnh của cuộc sống
- + Dám đương đầu với khó khăn thử thách, không ngại khó, ngại khổ
- + Chấp nhận thử thách, lạc quan, tin tưởng vào điều tốt đẹp phía trước
- + Kiên trì, bền bỉ, dám nghĩ, dám làm

**\* Chứng minh:**

- Trong lịch sử: Dân tộc ta là dân tộc từng trải qua biết bao nhiêu cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm. Dân tộc đã ngoan cường vượt qua bao giông tố của lịch sử

- Trong thực tế: Có nhiều tấm gương sáng về những con người giàu bản lĩnh, nghị lực, mạnh mẽ kiên cường vượt qua “giông tố” để thành công. Đó là tấm gương về ý chí, nghị lực phi thường của Hồ Chí Minh trong hành trình hơn 30 năm đi tìm đường cứu nước đầy gian nan. Với hai bàn tay trắng, trên con tàu vượt trùng dương đầy gian khổ, Người đã trải qua biết bao gian khổ nơi xứ người để tìm con người đi cho cách mạng Việt Nam. Người đã đưa cách mạng Việt Nam đến bên bờ vinh quang, đem lại hòa bình, thống nhất cho cả dân tộc.

+ Tinh thần và nỗ lực của người dân Việt Nam trong đợt chống dịch bệnh covid 19 là một minh chứng cho những nỗ lực của biết bao con người. Đó là sự tham gia nhiệt huyết, tận tâm của lực lượng y bác sĩ và nhân viên y tế, họ vượt qua bao gian khó, thiếu thốn về thuốc men, để cứu chữa bệnh cho nhân dân. Nhờ tinh thần vượt khó, quyết tâm đẩy lùi dịch bệnh mà Việt Nam là một trong những quốc gia mở cửa sớm nhất sau đại dịch, và có sự hồi phục kinh tế nhanh chóng nhất, ...

+ Nhiều người cũng gặp muôn vàn khó khăn về sức khỏe, nhiều người phải chiến đấu với căn bệnh ung thư quái ác để dành giật sự sống. Và với niềm tin, ý chí phi thường rất nhiều người đã chiến thắng bệnh tật, để có được cuộc sống tốt đẹp như mọi người khỏe mạnh.

**3. Kết bài: \*Bàn luận: Khẳng định:** câu nói của liệt sĩ Đặng Thùy Trâm là câu nói đầy ý nghĩa, khẳng định ý chí kiên cường, bản lĩnh thép, dám chấp nhận và đương đầu với gian lao thử thách là điều vô cùng cần thiết. Mỗi con người cần mạnh mẽ vượt lên những nghịch cảnh, khó khăn trong cuộc sống, không được *cúi đầu* trước *giông tố*